

# SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

**Előfizetési árak:**  
 Helyben: Helyszere...  
 Budapest: Helyszere...  
 Debrecen: Helyszere...  
 Szeged: Helyszere...

Felolvas szerkesztő:  
 P. Gyulay Gyula.

Kiadó laptulajdonos:  
 G. Ászió József.

== Egy száma ára 4 fillér. ==  
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

## Irányi Dániel szobrának leleplezése.

Budapest, május 29.

A Gyár-utca jobboldali sétányának közepén ma délelőtt leplezték le Irányi Dánielnek, az ideális gondolkodású, lelkes hazafinak, a függetlenségi eszmék tetterős bajnokának, Kossuth Lajos leg-hívebb emberének szobrát. — A szoborművet Kallós Ede művészi vésője formálta. Magas talapzaton van Irányi bronzból készült mellszobra, mely alatt kőből vésett nőalak bánatosan hajtja le fejét. Egészben rendkívül sikerült alkotása a művésznek.

Pont 11 órakor gyülekezett a meghívott vendégek serege. Ott voltak: Tisza István gróf miniszterelnök, Berzeviczy Albert kultuszminiszter, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Márkus József főpolgármester, Chorin Ferenc főrendiházi tag, Matuska Alajos alpolgármester, Neményi Ambrus, Justh Gyula, Komjáthy Béla, Szatmári Mór, Sándor Pál, Vázsonyi Vilmos, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Tóth János, Visontai Soma, Nyegre László, Rákosi Viktor, Kubik Béla, Rátka László, Benedek János, Illyés Bálint, Csávolszky Lajos, Kállay Leopold, Hegedüs Károly, Putnoky Mór orszgy. képviselők, Glück Frigyes, Havass Rezső dr., Grünbaum Miksa, Földes Árpád, Mezei Péter, Teleki Béla dr., Greuer Vilmos, Sümei Vilmos fővárosi bizottsági tagok, Hanffel Adolf középítészeti igazgató, Singer Zsigmond, Alexander Bernát, Birnbaum Imre konzul és mások.

Az ünnepi bezzédet a szoborral szemben felállított emelvényről Neményi Ambrus orsz. képviselő tartotta a szoborbizottság megbízásából.

A gyönyörű beszéd mély hatást tett s az egybegyűltek lelkes éljenzése követte. Ezután Matuska Alajos polgármester, a szabadságon levő polgármester helyett a következő beszéddel vette át a szobrot a főváros őrizetébe:

Mélyen tisztelt szoborbizottság! Mélyen tisztelt közönség! Boldognak érzem magamat, hogy megjelenhettem itt a főváros közönségének képviselőjében azon férfi szobra előtt, kinek emlékét hálás kegyelettel őrizi a hazának és a fővárosnak minden igaz polgára. A mint ez alkotást a pártkorlátokat nem ismerő hálának és tiszteletnek nemes összhangja hozta létre, úgy e város hatóságát és polgárságát is csak egy közös érzés határozta: a soha el nem enyésző hálának érzete Irányi Dániel emléke iránt, és a vágy és törekvés: Irányi Dániel nyomdokain haladni és eszméit, tanításait követni. Mély igazság az, a mire jeles beszédében reámutatott: hsgy „európai várossá avatták”. Igen, a magyarság kulturája, a kitartó, soha nem csüggedő munka szeretete, az igaz hazafiság, tiszta erkölcsök és a szabadság érzetének ápolása avatták azzá. Ezek az eszmék

hevitették Irányi Dániel fenkölt lelkét. Ezeket tanította ő. Ezek jelölik meg e város és népe számára a haladás és boldogulás utját a jövőben is. Kitűnő szónokunk jelezte, hogy e szobor a város régi és új civilizációjának mesgyéjén áll. Adja a mindenható, hogy ez a mesgyén tul kezdődő új társadalom is Irányi Dániel eszméjéhez, tanításához hű maradjon!

Fogadja a mélyen tisztelt szoborbizottság a főváros közönségének hálás köszönetét, hogy a fővárost Irányi Dániel szobrával megajándékozta! Fogadja tisztelt művésznk is köszönetét a kitűnő alkotásért!

Es most átveszem a szobrot azzal a szent fogadalommal, hogy ezt kegyelettel fogjuk gondozni és „mint a magunk becsületét őrizni”, hogy a késő nemzedékek tanuljanak Irányi Dániel puritási jellemét követni, nemes ideáljaiért hevülni, a hazát szeretni, éreite dolgozni, élni és ha kell érte meg is halni: eljen a haza!

A beszéd nyomán éljenzés zúgott föl, melynek elhangoztával Komjáthy Béla szólt az orozágos függetlenségi 48-as párt nevében, melynek Irányi éltető lelke és vezére volt. Jellemzi Irányinak kitűnő tulajdonait. Esméivel, amiket hirdetett, sohasem jöttek ellenkezésbe tettei. Mindig következetes volt, e mindig meggyőződését követte. Sokszor is hirdette, hogy csak az lehet az igaz, becsületes politika, amely a meggyőződés forrásából fakad. Magas ideálokért küzdött mindig, de elismerést sohasem keresett. Energiáját sohasem lankasztotta munkája sikertelensége. Csak szeretni tudott, gyűlölni nem. Ember volt a szó legnemesebb értelmében. Pártunk ugymond — mindig bámulattal adózott neki, a haló porában is vezérünknek tartjuk őt, kinek emlékéhez méltóak csak akkor leszünk, ha az ő tettei szerint irányítjuk cselekvéseinket!

Utána Illyés Bálint szavalt el lendületes ódáját, amely lelkes tetszéssel fogadtak.

Taksonyi József az Irányi Dániel asztaltársaság hódolatát tolmácsolta, míg Kecskeméti Ferencz Békés városának érzelmeit fejezte ki. Szóltak még: Lukács János a főváros függetlenségi polgárainak nevében, Gyulay Béla pedig a népoktatási kör képviselőjében, melynek Irányi volt a megalapítója.

Az ünnepség ezzel véget ért.

## A Csokonai kör közgyűlése.

A Csokonai-kör, Debrecen város ezen egyetlen irodalmi társasága tegnapi délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a kereskedelmi akadémia dísztermében, melyet ez alkalomra szívesen engedett át a kereskedő társulat elnöksége.

A közgyűlésen Géresi Kálmán elnökölt egy ideig, majd Komlóssy Arthur első alelnök vette át az ülés vezetését. A közgyűlésen ott voltak: Komlóssy Arthur és Dobiecki Sándor alelnökök, dr. Tüdös János főtitkár, Tóth Béla pénztáros, Arvay Béla dr. ügyész, Kardos Albert dr. titkár, továbbá a választmányi és rendes tagok közül: Nemes Kálmán, Komlóssy Dezső, Csath Zsigmond, Csanak János, dr. Körösi Kálmán, Fauszt Elek, Hamar László, Lukács Armin, Sár-vary Lőrinc, Márk Endre, Löfkovics Arthur, Jászi Viktor dr. Kardos Samu dr. Tóth András, Szücs Kálmán, Steinacher Sándor, Fazekas Sándor, Dávidházy Kálmán, dr. Ujlaki Hugó, Boros Lajos dr. dr. Rác Lajos, dr. Greg János, Konez Akos, Zoltai Lajos, dr. Kérészy Zoltán, dr. Ferenczy Gyula, dr. Boldizsár Kálmán, Vitkó József dr. Varga Ferenc dr. és a sajtó képviselői.

Mint vendégek megjelentek György Endre és György Aladár, kik minden nemes, szép és kulturális ügyek iránt melegen érdeklődnek és oszlopos embe-rei a magyar tudományos világnak és irodalomnak.

A közgyűlést Géresi Kálmán nyitotta meg, megemlékezve a magyar nemzet halhatatlan költőjéről: dr. Jókai Mórról Géresi Kálmán gyönyörűen esztelte azt a mélységes fájdalmat, melyet a költő-király halála okozott. Kiterjeszkedett a költő életére, virágzó, lombos fához hasonlítva irodalmi munkásságát.

A tartalmas, eszmékben gazdag megemlékezés után Tüdös János dr. főtitkár terjesztette elő éves jelentését, mely a Csokonai-kör múlt évi életét tömör vonásokban festette le. A jelentés meglepéssel szól a Csokonai kör működéséről és sajnálattal említi fel, hogy Debrecen ezen egyetlen irodalmi intézése e gazdag városban ugyszólván hajlék nélkül van. A főtitkárnak igaza van. — Nálunk mindenre telik, csak egy közművelődési palotára nem. Mintha nem szeretnénk a tudományt, az irodalmat. A város vezetői pedig jól tennék, ha tengerdolguk között ügyet vetnének arra, hogy mielőbb valóság legyen egy kulturpalota építése.

A főtitkári jelentés nemcsak tartalmas volt, hanem szép is. Igazán élvezetes hallgatni a dr. Tüdös János dr. ragyogó írás módját és kiérettük sorából azt a bensőségteljes szeretetet, melylyel a Csokonai kör ügyei iránt érez. Jelentése végén meg is éljenezték a gondos, szép tartalmas és mindvégig érdekes jelentést.

A jelentés után a számvizsgáló bizottság tett jelentést a kör 1903 évi pénztári forgalmáról. A vizsgáló bizottság gondosan átnéztvén a számadásokat, azt a legnagyobb rendben találták és nemcsak a felmentést javasolták megadni a

kör buzgó pénztárnokának Tóth Bélának, hanem a kör köszönetét is tolmácsolták önzetlen, lelkiismeretes fáradozásáért.

Előterjesztették asután az 1904 évi költségvetést, mely realis alapokon nyugodván, egyhangulag elfogadtatott.

Következett a három számvizsgáló és a sorrend szerint kilépő tíz választmányi tag megválasztása. A szavazatszedő bizottság előtt megejtettván a szavazati lapok beadása, számvizsgálókul megválasztattak Márton Imre, Nemes Kálmán és Zoltai Lajos. A kilépő választmányi tagok közül újból bejutottak: dr. Bartha Béla (26.) Bernáth Elemér (25.) dr. Boldizsár Kálmán (24.) dr. Ferenczy Gyula (26.) Hamar László (21.) Körösi Kálmán (25.) Könyves Tóth Kálmán (26.) dr. Tüdös Kálmán (26.) Zádor Lajos (26.) és Vecsey Imre (új) 22 szavazattal.

A közgyűlés élénk éljenzéssel vette tudomásul az választást. A megválasztottak mindannyian értékes tagjai a Csokonai-körnek és részint irodalmi munkásságukkal, részint nagy tudásukkal és a Csokonai-kör iránt tanusított ügybuzgó jóakarattal szolgáltak rá a kitüntetésre.

A választás után Komlóssy Arthur alelnök szíves szavakban megköszönvén a közgyűlés megjelent tagjainak érdeklődését, a közgyűlést bezárta.

Megjegyezzük itt, hogy sajnosan tapasztaltuk, miszerint a városi tanács részéről senki sem jelent meg irodalmi körünk közgyűlésein. Alig hisszük, hogy vasárnap annyira elvonnának foglalva a tanács tagjai, hogy ne küldhetnének képviselőt a Csokonai-kör közgyűlésére.

## A nőipariskola

munkakiállítása.

— május 30.

A debreceni jótékony nőegylet nőipariskolájának munkakiállítást tegnap nyitotta meg a nőegylet elnöke: Veressné Szathmáry Teréz urasszony. A megnyitáson díszes és előkelő közönséget láttunk, kik nagy érdeklődéssel nézték ama remek kézimunkákat, melyeket az iskolá növendékei készítettek.

Veressné Szathmáry Teréz elnök urasszony pont 10 órákor megérkezvén Koncz Akos nőegyleti titkár kíséretében, a növendékek félkört képeztek. Ekkor előlépett S. Szabó József, a nőegylet tb. titkára és szép beszédben vázolta a nőipariskola áldásos működését. Rámutatott arra a folytonos halladásra, mely ezen intézet életében észlelhető és amely eredmény a jótékony nőegyletnek, ennek fáradhatlan elnökének és a buzgó tanároknak érdeme. Beszéde végén felkérte az elnököt a kiállítás megnyitására, mit az elnök szíves szavakkal teljesített.

A vendégek ezek után legnagyobb figyelemmel nézték a növendékek munkáit. Mesés szépségű, a fiatal női kezék bámulatos ügyességéről tanuskodó kézimunkák vannak itt kiállítva. Csín, izlés látszik minden darabon és éppen azért nem csodálkoznak azok elragadtatásán, kik műértő szemekkel mondtak kedvező ítéletet a gyönyörű munkák felet. A nőipariskola mindhárom osztálya remekelt és nem tudjuk hirtelenében, hogy melyik osztálynak adjuk a dicsőség palmáját.

Látva ezen kiállítást, ismételtén hálával télt meg a szívünk a nőegylet ezen intézménye iránt. Az élet tudományát láttuk itt, azt a tudományt, mely tisztas kenyeret ad azoknak, kik a tővel akarják legyőzni az élet gondjait és tudást, szóra-

kozást azoknak, kik önmaguk gyönyörűségére foglalkoznak a himzéssel, fehér vagy tarkaruba varrással.

Dicséret illeti meg az intézet tan-testületét is. A tanárnők élükön az igazgatónővel Kubok Erzsébet urhölgygyel igazán nagy és érdemes munkát végeztek. Hálával telbet el a szülők szíve, kiknek alkalmuk van leányaikat ilyen intézetben képeztetni.

A kiállítás nyolc napig lesz nyitva és mi igazán kérjük városunk közönségét, hogy időt szakítva maguknak, nézzék meg ezt a szép, értékes munkakiállítást.

## Tűzoltóink közgyűlése.

— május 30.

Tegnap d. u. 3 órákor tartották tűzoltóink XXVII-ik évi közgyűlésüket Szikszay Gyula tűzoltó főparancsnok elnöke alatt. A gyűlés megoyitása után napi rendre kerültek a következő tárgyak:

1. A parancsnokság évi jelentése. Lbben számot adnak a tűzoltó testület vagyoni állásáról.

Vagyon:	
Hivatásos tűzolt. bevétele	21784.— kor.
kiadása	21784.— kor.
Onkéntes tűzolt. bevétele	325.— kor.
kiadása	—.— kor.
Takarékpénztári letét és segélyalap	2191.87 kor.
Muri alap	289,90 kor.
Felszerelés és gépek értéke	45894.18 kor.
Ruhák	3888.40 kor.
Anyag	30.14. kor.
Összesen 49812.72 kor.	
Szaporodás 15484.— kor.	

2. A számvizsgálók jelentése az elhasznált tárgyak értékéről.

3. Az évi költségvetés megállapítása.

4. Felebbezések és indítványok. Beérkezett öt felebbezés és 2 indítvány. Elintéztettek.

5. Választások. Rendes tagnak: Molnár Lukács, ifj. Gyürky Sándor és Darvas Imre; póttagnak Sima Ferenc, Kállay István és Molnár József. Parancsnoknak szótöbbséggel: Horváth József szivattyu mester.

Tűzeset:	
Fédél tűz	12
Kémény tűz	14
Szoba tűz	3
Bolti tűz	2
Pince tűz	1
Istálló tűz	1
Raktár	2
Tanyai tűz	3
Különféle	7
Vidéki tűz	1
Összesen 46 esetben fordult elő	
23630 korona kár értékben.	

A jegyzőkönyvet Nagy Dezső, Kállay István és Pósalaky Mihály hitelesítik.

## EGYHAZ és ISKOLA.

Elmaradt presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház tegnap délelőtt 10 órára presbiteri közgyűlést hirdetett. Össze is gyűltek egynehányan 11 órákor az egyház tanácstermében, de nem a kellő számban. És így a presbiteri közgyűlést — mint rendesen — el kellett halasztani. A közgyűlést, tekintet nélkül a tagok számára, szerdán fogják megtartani.

## Tavaszi séták.

— Ferró napok. — A Csokonai körből.  
— A nőipariskola kiállítása. —

Tegnap az utcákon járva a Saharán képzeltek magunkat. Hallatlan porfelhőket kavart a szél forróságát hajtvva maga előtt. Itt-ott feltűnt egy-egy öntözőkocsi, hűs víza azonban nem tudott megbirkózni a portengerrel. A mérnöki hivatal mindent elkövet, hogy elűzze a nagy port, de kárbavész minden fáradsága mindaddig, míg a vízvezetéki kérdést meg nem oldjuk. Alkonyatkor szép lassan felhők gyülemltek, de a szél elhajtotta a reménységet és esőt nem kaptunk. A tikkasztó hőség elől ezrivel menekült a nép a nagyerdőre üdülni, szórakozni. A helyi vasut a szokottnál sebesebben mozgott, vígan szállítva kifelé a zöldbe vágó közönséget.

Egyetlen irodalmi körünk tegnap tartotta közgyűlését. Bizony kevesen jelentek meg, pedig jó lett volna sokaknak hallani dr. Tüdös János főtítkár jelentését. Csodálatos emberek vagyunk és nem tudunk érdeklődni a magasabb kultúra iránt. Kicsinyelni, leszólni szeretünk, de válllvetve dolgozni méltóságukon alulinak tartjuk. A közöny pusztítja a mi közállapotainkat és hiányzik minden alkotásunkból a lüktető élet. Husz, harminc embert látunk közéletünk mezején, a többi hallgat, mosolyog és szent megnyugvással nézi a lelkes kis csapat munkáját.

A nőipariskola tegnap nyitotta meg kézimunkakiállítását. Itt is kevesen voltak, a városi tanács részéről örömmel látjuk ott Roncsik Lajos főszámvevőt, aki mindig vesz magának időt a szép és nemes ügyek megtekintésére. Illesse dicséret és köszöntés. Szébbnél szébb kézimunkákat láttunk itt felhalmazva, illetve gyönyörűen, izlésesen és szakértelemmel rendezve. Nézzé meg mindenki a tündér-ujjak munkáját. A kiállítás nyolc napig lesz nyitva. Megnézve a kiállítást, kimerjük mondani, hogy ha a debreceni jótékony nőegylet nem alkotott volna egyebet, mint ezt a páratlanul magas színvonalon álló iskolát, akkor is megérdemelné azt, hogy társadalmunk minden rangu és rendű hölgye tagja legyen ezen egyletnek.

## H I R E K.

\* A polgármesterek kongresszusa. Ma kezdődik Nagyváradon a polgármesterek kongresszusa. A nagyvárad lapok az ősi vendégszeretet szíves hangján írnak a vendégekről. A Nagyvárad Napló megemlékezik a debreceni vendégekről és a következőket írja:

A debreceniek podesztája Kovács József nagyon szimpatikus, de vaskezű ember. Hosszu esztendőig ügyvéd volt s hogy egy diadalmas választási kampány után belekerült a kálvinista Róma polgármesteri székébe, hamarosan otthon érezte magát. A harmadik hónapban már olyan rend volt a kissé elhanyagolt debreceni városházán, hogy gyönyörűség volt nézni. Tisztas ősz feje sokszor hajlik meg a munka gondjai alatt, de ő azért buzgón dolgozik a civisek városáért.

Vele jön Debrecen helyettes polgármestere Vecsey Imre is. Az ő neve ismeretes Biharban. A régi híres Csanády familiába házasodott bele, a szalontai fő-

szolgabíró Csanády Jenő sógora. Vecsey Imre nevét elég csak emlegetni s a legdühösebb debreceni ember is megszeli.

— Hja Vecsey Imre, mondják a debreceniek, az talpig ember. Derék ember, uri ember!

Rokonszenves egyéniségének jellemzésére teljesen elegendő felhozni azt, hogy életében nem volt ellensége sem. Pedig kritikus dolgot végez. Ő Debrecenben igazság és pénzügyminiszter egy személyben. A legfontosabb bizottság a jog és pénzügyi bizottság dolgait vezeti, a mi pedig a sokféle húzó civis városban nem kis dolog.

**\* Kecskeméti gazdaság Debrecenben.** Tizenhat kecskeméti földbirtokos vendége volt tegnap a debreceni gazdasági tanintézetnek. A kecskeméti gazdaságok tegnap délután érkeztek meg. Az állomáson a debreceni gazdasági tanintézet tanárkara fogadta és üdvözölte őket. Az állomásról egyenesen husz kocsival a Pallagra hajtottak, s ott megszemlélvén a mintagazdaságot, bejöttek a városba, hol a Bika nagy éttermében tiszteletükre vacsorát rendeztek.

**\* Esik az eső!** Ez az örvendetes igekelt szárnyra tegnap este fele. Már az eső tényleg esett is. Már ideje is volt. A nagy szárazságban a fák, bokrok, füvek, virágok, szóval az egész növényi élet képviselői már majd eltikkadtak. A por égetett és fajtó mivoltában vetekedett a Szahara sivatag homokjával. Az Angelotti mulató vendégei is vigan hallgatták a pompára mélán hulló esőpek ütemes kőpogást, a mely Barison-lányok tánc énekébe vegyült. Csak nem tartott soágig. Azonban így is fölűdült a természet. Az eső után még erősebb a fehér ékácvirágok bádítóan édes illatu sóhajtsa...

**\* Öngyilkossági kísérlet.** Salánky Mária 17 éves cselédeány tegnap Burgondia u. 11. sz. alatti lakásán, a padláson egy ruhaszáriót kötél lecsúszó végére felakasztotta magát. A házbeliének feltűnt hosszas elmaradása, s utána mentek. Még elég jókor, mert sikerült életre téríteniök. A színhelyen Dr. Szentpály Béni és Bikkfalvy rendőrbiztos azonnal megjelentek s mivel a leánynak már éppen semmi baja sem volt, nem szállították el.

**\* Nyomorban.** Nagy Zsuzsánna 4 apró gyermekkel csavargott Bebreceben, Varjas Péter 2. számú rendőr a bűnügyi osztályra vitte, hol előadta, hogy már 5 napja nem esznek s nincs lakásuk. További intézkedésig ott tartották az aszszonyt a 4 kis gyerekkel.

**\* Lejárt pályázat.** A nagykárolyi királyi közjegyzői állás megüresedvén, arra Lestyán Adorján, mint a közjegyzői kamara elnöke megnyitotta még április hó elején a pályázatot, amelynek tegnap, azaz május 29-én volt a lejárat határideje. A pályázók számát még most pontosan megállapítani nem lehet, amennyiben a postán feladottak számát még nem tudják.

— **Királyi kegyelem egy nazarénus szegedi rabnak.** Egy 12 év óta nehéz fogóságban sanyló rabember előtt nyitotta meg délután a királyi kegyelem a tegnap szegedi, Csillagbörtön kapuját. Baity Istvánnak hívják a rabot, aki foglalkozására nézve földműves, 37 éves és bács-bodrogyvármegyei bulai illetőségű. Ilye hosszú időt, életének java részét töltötte Baity börtönben. Nem azért, mert őt, rabolt gyilkolt volna, hanem mert a „vallása” miatt megtagadta a haza és a király iránti iránti hűséget, a fegyverfogási A szerencsétlen nazarénust a szabadkat

6. honvédegyezredhez sorosták be ezelőtt 16 évvel. Nem vette a kezébe a puskát tehát hat hónapi börtönre ítélték. Még ott izben ítélték el ezután hosszabb rövidebb börtönbüntetésre, de a fanatikus rajongót nem lehetett egedelmességre szorítani. A legutóbbi alkalommal 3 évi és 6 hónapi szigorított börtön szózott a a nyakába a hadbíró. Ezt a büntetését töltötte most Baity a Csillagbörtönben, amennyek egyébként a legesendesebb magaviseletű lakója volt. A király most megbocsátott Baitynak és elengedte további büntetését.

**\* A Bocskai telepről.** Néhány év óta leginkább debreceniek szőlőt telepítettek a Bocskai keriben Hajdúhadház alatt. — Ma már ez a telep telve van nyaralókkal és akik ott laknak a melegebb napokban, nem győzik eléggé dicsérni a telep üde levegőjét, vizét, no meg jó borát. Vasárnapokon most már igen sokan járnak ki városunkból és pompásan töltik az időt a szépen gondozott utakban gazdag telepen. Van a telepen vendéglő is, hol ételtitált olesón kap az ember.

**\* Hidegvizgyógyintézet a Nagyerdői fürdőben.** A modern orvostudomány követelményei szerint berendezve a vizgyógy-mód összes eljárásai alkalmaztatnak iten, u. m. félfürdők, leöntések, lepedő ledörzsölések, izzasztó szekrény, fej törzslábzuhanyok, nedves és száraz begöngyölések.

A vizgyógy-módot a következő megbetegedéseknél használhatjuk jó sikerrel. Tüdőmegbetegedéseknél, általános táplálkozási zavaroknál az idegrendszer betegségeinél, az emésztő szervek és mirigyek betegségeknél, a nemi szervek bántalmainál, vérszegénységnél és általános elgyengülésnél. Ugy a férfi, mint női osztályon elsőrendű gyakorlott személyzet van alkalmazásban. — Orvosi felügyelet.

**LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy-ház Állandó, fényképkiallítás a műterem kapubejratánál levő kirakatokban.

**\* Könyvkedvelők figyelmébe.** Egyesületi, saját könyvtárak, vagy egyes könyvek bekötését, passpartoukat, valamint disz munkákat is jutányos árban készít Antalffy Ferenc könyvkötő bírdiszműves, Piac-utca 31. a városházzal szemben.

**x Kiadó szép lakás.** Domb-utca 17. sz. a. gyönyörű öt szobás utcai lakás minden hozzátartozóval és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás szerezhető Csapó-utca 48. szám alatt.

**Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.**

## TAVIRATOK.

### A japán orosz háború.

Tokio, május 29. A Kincsu mellett megvert oroszok szerieszéledtek úgy, hogy a tiszték alig tudták a menekülőket visszatéríteni. Kincsui védői Port-Artur helyőrségének nagyrészét alkották. Az oroszok az ideérkezett jelentések szerint a Kincsu mellett 2000 embert és 36 tüzetet vesztek.

Tokio, május 29. A Nausan mellett levő dombok elfoglalása nagyon erős munka volt és nem csoda, ha a japánok is nagy veszteséget szenvedtek el. A

dombokat azonban kemény harc után bevették a fürge japánok is temérdek zsákmány mellett harmincz orosz ágyut fpglaltak el.

Washington május 29. Japánból érkezett távirati jelentések nagy elismeréssel szólnak a japáni löpor romboló erejéről. A romboló löpor készítése titok. A legerősebb páncélokát áttörő lövegek készülnek e löporból. A lövedékebe keveset tesznek a löporból, de ennek oly óriási a robbanó ereje, hogy a golyót szétszakítja hegyes darabokra és e darabok oly sebesen és oly erővel repülnek szerzetészt, hogy utjokban mindent szétombolnak.

### Elpusztult város.

Sitonir, május 29. Iskoros mezővárosban óriási tűzvész pusztit. A hirtelen és mindenünnen előtörő lángok a szűk utcákon megnehezítették a menekülést. Száztizenöt ember meghalt, elégett és megfult a rettenetes füstben és hőségben. A kár két millió rubel.

### Elégett műkincsek.

Pétervár, május 29. Egy magános zálogházban vigyázatlanság folytán tűz ütött ki. A termék telve voltak elzálogosított műkincsekkel. Az egész épület elpusztult és a tulajdonos másfél millió rubel kárt szenvedett.

### A négus ajándéka.

Konstantinápoly. Egy abetsziniai tábornok és püspök ide érkezett azzal a megbízással, hogy a szultánnak adják át a négus fejedelmi ajándékát.

### Veszedelmes levél.

Odessza, május 29. Egy idegen levelet adott fel az itteni főpostán. Mikor eltávozott a hivatalból, a postatiszt lebélyegezte a levelet, de abban a pillanatban óriási robbanás történt és a tisztviselő súlyosan megsérült. Még eddig nem tudják, mi lehetett a levélben.

### A gázömlés halottja.

Budapest, május 29. Az ó-budai hajógyár olvasztójában ma reggel, a gázcsöveken holtan találták Szőke Ede komáromi születésű 25 éves nős gépészt. Valószínű, hogy a csövekből kiáradó gáz ölte meg. A vasolvasztáshoz ugyanis küngeneratorban gázt fejlesztettek, melyet két csövön át a kohóba vezettek. Szőke alkalmasint a gázcsöveken valami iga itani valót talált, a szelelőt kinyitotta, majd a kiömlő gáztól rosszul lett, elájult és eközben szívta magába a gyilkos gázt, amely megölte. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

### A rablóvezér feltételei.

Washington, máj. 28. Raisuli marokkói rabló, aki Pardicaris amerikaiit és Varley angol embert Tanger közelében elralcolta, szabadonbocsátásukra nézve a következő feltételeket szabta: Anglia és Amerika vállaljanak kezességet, hogy Marokkó neki és hiveinek büntetlenséget biztosít, hogy a szultán Tanger tartományból a csapatokat eltávolítja és Raisulinak engedi át a terület fölött az uralmat és végül, hogy a tengeri és fezi kormányzók magas váltságdíjat fizessenek. Roosevelt elnök és Hay államtitkár ugy határozták, hogy ezek a feltételek teljesen elfogadhatatlanok. Az Atlantic, Missisipi és Gastini hajókból álló déltalanti hajóraj parancsot kapott, hogy Teneriffából Tangerbe menjen és csatlakozzék az ott levő Brooklyn hadihajóhoz. Az európai hajóraj, mely az Olympia, Baltimore és Cleveland hajókból áll, utasítást kapott, hogy az Azori szigetektől Tangerbe menjen.

## Rohitsi TEMPEL forrás

Étvágyat csinál emésztést előidéző szabályozza a vérkeringést.

KAPHATÓ

Hoffman Józsefnél

BUDAPEST, Báthory-utca 8.



Telefon  
186.

Szakoszerű munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1 sz. az ndvarban. Uj berendezéseknél másfél évi, javításoknál. fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. villanyos házi csengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

3752—1904 számhoz.

## Hirdetmény.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága az 1904. évi május 16. án kelt 27/1904 kgy. számú határozatának, a Hajdúhadház polgári törvényhatósági közut 6-98. 11 31 szakaszán lévő ciklops köburkolatu utóépítés helyreállítását, 89810 korona 70 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi Junius hó 9. ik napjának 10. órájára az Alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajók felhivatnak hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 9. órájáig a nevezett hivatalhoz anyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek fi-gyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege 5 százalékanak megfelelő bántpénz, vagy bántpénznek ez állampénztárnárl adó-kivatalok, vámhivatalok, sőhivatalok stb. történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet (s részletes feltételek a nevezett m. kir.) államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1904. május 28.

Rásó Gyula

kir. tanácsos alispán.

## Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, kistemplom bazár

Raktárra érkeztek!

Francia batist — Zephyr

Mosó grenadin.

Angolruha vásznak

Himzett és áttört batiszt

Mosó kretonok.

!! Óriási választék !!

Aki olcsón, jól, praktikusán és modern építkezni akar forduljon

BORSODY I. S. építész

DREBECENBEN, Hunyadi-utca 21 szám

Templomok, városi a lakóházak kastélyok, iskolák, fürdk, gyárak gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazá tételét, betonrozásokot vagy bármity építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvá lall. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít tervekét költségvetést stb.

## Óra ékszer és látszer üzlet helyiség áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük a t. vevőinket és a n. é. közönséget, hogy a 40 év óta fennálló üzletünket Piac utca 16 szám alól Huttflész-házba Piac-utca 77 szám alatt lévő, motor erőre berendezett

Első Magyar Inga óra gyárunkkal egybekötöttünk.

Készítünk és raktáron tartunk Precision és mindennemű ingaórákat a legolcsóbbtól a legdrágábig, azon felül dus raktár mindennemű zseb és ébresztő órákban arany és ezüst ékszerekben valamint látszerekben is. Minden elő forduló óra javításokat eszközölünk régi órák modern óráká átalakítását a legolcsóbban számítjuk három évi jótállás mellett.

Tisztelettel kérjük a n. é. közönség ezután is becses pártfogást, tisztelettel

Serli Ede utóda Sasparik Antal és társa

Első Magyar Inga óra gyárosok,

ékszer és látszer kereskedők.

## Rosznói Vasa gyógyfürdő Hidegvizgyógyintézet

Rosnyón (Sömör megye.)

Vasas hidegviz- gyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyire a tenger szine fölött, a szelek ellen teljesen védett kies fekvés ücsneson völgyben, az 1290 méter magas Pozsáló Ó kőhegy alján, a várostól 20 percnnyire. — Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, feltűnően olcsó árak, vasuti-posta és távirtda állomás, a várossal telefon összeköttetés.

Elő és ut idényben 30% engedmény.

Nagy kiránduló helyek Dobsinai jégbarlang, Aggteleki csepkő barlang. Szádellő völgy, Krasznahorkai vár stb.

Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

Hajcsi Sándor.

ürdő orvos.

fürdő igazgatóság

Fejann László.

fürdőigazgató

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.